PLANT YNG NGHYMRU
CHILDREN IN WALES

CEFNOGI HAWLIAU PLANT CYN OED YSGOL
CWRICWLWM AR GYFER PLANT 3-5 OED

Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn, neu CCUHP; yr hawliau hyn yw'r pethau y mae eu hangen ar blant i fod yn hapus, yn iach ac yn ddiogel.

Mae gan bob plentyn hawliau, doed a ddelo – Erthygl 2

Mae Cwricwlwm y Lleoliadau Nas Cynhelir yn seiliedig ar Hawliau Plant ac yn eu hymgorffori drwyddo; mae hyn yn golygu os ydych chi'n dilyn y cwricwlwm eich bod yn cefnogi CCUHP ac yn cefnogi'r plant i gael mynediad i'w hawliau.

"Drwy greu lle sy'n mynd ati i hyrwyddo gwrando ar lais y plentyn, gallwn ddechrau cydnabod anghenion a chefndir unigryw pob plentyn ac ymateb iddynt, a gall y plant ddechrau deall eu hawliau" (tudalen 7)

Mae Erthygl 3 CCUHP yn dweud 'Dylai pawb sy'n gweithio gyda phlant wneud yr hyn sydd orau i bob plentyn bob amser'.

Mae dull sy'n canolbwyntio ar y plentyn, lle treulir amser yn arsylwi a gwrando ar y plentyn a'i deulu ac yn creu cysylltiadau â nhw yn allweddol bwysig ac yn elfen ganolog wrth gyflwyno'r cwricwlwm hwn yn effeithiol.

WWW.CHILDRENINWALES.ORG.UK/CY

Mae Erthygl 12 yn sôn am wrando ar lais y plentyn:

Os byddwch chi'n gwrando arnaf fi, galla i eich helpu i ddeall fy sefyllfa, gallwch gamu i mewn i'm 'byd', a bydd hyn yn meithrin fy hunan hyder ac yn fy helpu i ymddiried ynoch.

Gwnewch ddigon o amser i wrando arnaf a dangos diddordeb gwirioneddol yn yr hyn sydd gen i i'w ddweud/rannu. Mae'n haws gen i siarad/chwarae gydag oedolyn rwy'n ei adnabod ac yn ymddiried ynddo.

I gael rhagor o wybodaeth am ffyrdd o wrando ar lais plant, ewch i wefan Plant yng Nghymru

I'ch helpu i ddeall, rydyn ni wedi defnyddio'r datganiadau 'mae arna i angen' ar y llwybrau datblygu a nodi'r cysylltiadau penodol ag Erthyglau perthnasol CCUHP; mae nifer o'r datganiadau'n cyfeirio at fwy nag un erthygl ac yn cwmpasu cymorth llawer mwy cyfannol. I weld y rhestr lawn o Erthyglau edrychwch ar y poster Gwybod Dy Hawliau

Erthygl 6 – Mae gen ti hawl i fywyd ac i dyfu i fod yn iach.

Erthygl 7 – Dy hawl i enw a chenedligrwydd

Erthygl 8 – Dylai'r llywodraeth barchu dy hawl i enw, cenedligrwydd a theulu.

Erthygl 12 – Dy hawl i ddweud beth ddylai ddigwydd, ac i rywun wrando arnat ti

Erthygl 17 – Dy hawl i dderbyn gwybodaeth onest rwyt ti'n gallu ei deall

Erthygl 19 – Ddylet ti ddim cael dy niweidio a dylet ti gael gofal a'th gadw'n ddiogel.

Erthygl 24 – Dy hawl i gael bwyd a dŵr da ac i weld meddyg os wyt ti'n sâl.

Erthygl 28 – Dy hawl i ddysgu a mynd i'r ysgol.

Erthygl 29 – Dy hawl i fod y gorau rwyt ti'n gallu bod.

Erthygl 30 – Dy hawl i ddefnyddio dy iaith dy hun.

Erthygl 31 – Dy hawl i ymlacio a chwarae.

Codwyd o Lwybrau Datblygu Cwricwlwm y Lleoliadau Nas Cynhelir
A curriculum for funded non-maintained nursery settings (gov.wales)

Perthyn

Teimlo fel aelod o gymuned y lleoliad -Erthygl 8 a 29
Chwarae (ar fy mhen fy hun, ochr yn ochr ag eraill neu gydag eraill) -Erthygl 31
Gwneud cysylltiadau â phobl, lleoedd a phethau -Erthygl 7 a 28
Cael fy nghlywed a'm deall -Erthygl 12
Gweld fy hun a phobl fel fi yn cael ein cynrychioli yn fy lleoliad –Erthygl 6 a 7

Cyfathrebu

Sylwi ar bethau yn fy amgylchedd -Erthygl 17
Datblygu cydberthnasoedd cymdeithasol -Erthygl 6 a 7
Cyfathrebu -Erthygl 6, 12 a 30
Cael fy nghlywed a chael fy neall -Erthygl 12 a 13
Cael amser i feddwl a phrosesu –Erthygl 29 a 30

Archwilio

Archwilio, ymchwilio a darganfod -Erthygl 28 a 31
Rhannu fy chwilfrydedd ag eraill -Erthygl 12
Gwneud cysylltiadau -Erthygl 7 a 28
Datblygu fy nychymyg mewn amrywiaeth o ffyrdd -Erthygl 28 a 31
Creu, cyfathrebu a mynegi fy hun -Erthygl 12
Archwilio symudiad a chyfeiriad, a datblygu fy Ymwybyddiaeth Ofodol - Erthygl 6 a 28

Datblygiad Corfforol

Datblygu fy sgiliau motor manwl mewn profiadau go iawn -Erthygl 6 a 31
Profi fy ngalluoedd, herio fy hun yn gorfforol ac archwilio'r hyn rydw i'n gallu ei wneud â'm corff - Erthygl 6 a 28
Gallu dewis sut, pryd a ble i symud -Erthygl 12
Bod yn chwilfrydig ynglŷn â'r ffordd rwy'n gallu rhyngweithio'n gorfforol â'r byd o'm cwmpas - Erthygl 28

Well-being

Teimlo'n ddiogel -Erthygl 19
Gwneud dewisiadau -Erthygl 12
Dilyn fy niddordebau fy hun -Erthygl 28 a 29
Dangos fy emosiynau -Erthygl 6
Teimlo cysylltiad â phobl eraill -Erthygl 7 a 28
Teimlo fy mod yn cael fy ngwerthfawrogi -Erthygl 8 a 29
Gweld fy hun a'm byd yn cael ein hadlewyrchu yn fy amgylchedd -Erthygl 7

PLANT YNG NGHYMRU
CHILDREN IN WALES

WWW.CHILDRENINWALES.ORG.UK/CY